

یکشنبه 5 آبان 1392 - 21 ذی الحجه 1434 - 27 اکتبر 2013

آیت‌الله سیداحمد زنجانی در حدود سال 1269 ش (1308 ق) در شهرستان زنجان به دنیا آمد و دوره مقدماتی و سطوح را در زادگاه خود به پایان برد.

5 آبان - 21 ذی الحجه - 27 اکتبر

* 5 آبان درگذر تاریخ

* رحلت عالم بزرگوار و فقیه جلیل آیت‌الله «سید احمد زنجانی» (1352 ش) اشاره:

آیت‌الله سیداحمد زنجانی در حدود سال 1269 ش (1308 ق) در شهرستان زنجان به دنیا آمد و دوره مقدماتی و سطوح را در زادگاه خود به پایان برد. سپس برای ادامه تحصیل و تکمیل مبانی علمی خویش راهی حوزه علمیه قم شد و نزدیک به ده سال از محضر پر فیض آیت‌الله شیخ عبدالکریم حائری یزدی، مؤسس حوزه علمیه قم، بهره‌ها برد تا به مقام والای اجتهاد دست یافت. وی پس از رحلت آیت‌الله حائری به آیت‌الله سیدمحمدحجت کوه‌کمره‌ای پیوست و به دلیل کسالت آیت‌الله حجت، ایشان امور مربوط به استفتائات دفتر آن مرجع بزرگ و اقامه نماز باشکوه جماعت در مدرسه فیضیه را انجام می‌داد. پس از رحلت آیت‌الله حجت، اقامه نماز جماعت مدرسه فیضیه، رسماً بر عهده آیت‌الله زنجانی قرار گرفت. آیت‌الله زنجانی از دهه 1320 با حضرت امام خمینی(ره) آشنا شد و جلسات بحث علمی متعددی با حضور آن دو بزرگوار تشکیل می‌شد. این عالم سترگ در طول حیات پر بار علمی خویش علاوه بر سال‌ها تدریس، به تالیف کتب ارزشمندی نائل شد که برخی از آنها بدین قرارند: اربعین، افواه الرجال، فروق الاحکام و بیست کتاب دیگر. آیت‌الله سید احمد زنجانی سرانجام پس از سال‌ها کوشش در راه دین و نشر فقه جعفری در پنجم آبان 1352 ش برابر با 29 رمضان 1339 ق در 83 سالگی دیده از جهان فروبست و پس از تشییع باشکوه، در جوار حضرت معصومه(س) به خاک سپرده شد.

* درگذشت محقق و دانشمند فرزانه استاد «سیدجلال الدین محدث ارموی» (1358 ش) اشاره:

استاد سیدجلال‌الدین محدث ارموی، مدرس، محقق، مصحح و ادیب معاصر، در آذرماه 1283 ش در شهر ارومیه به دنیا آمد. وی پس از اتمام تحصیلات مقدماتی در زادگاه خود و فراگیری ادبیات فارسی، به مشهد رفت و فقه، اصول، ادب، تاریخ و حدیث و رجال را در محضر علمای مشهد فرا گرفت. این استاد گرانقدر به علت شوق بسیار به مطالعه و نیز تحقیق در زمینه علوم حدیث، در جوانی از طرف آیت‌الله سیدحسین عرب‌باغی، از علمای ارومیه، - با این که سیدجلال‌الدین در صنف روحانیت نبود - لقب محدث گرفت. استاد محدث ارموی پس از پایان تحصیلات به استخدام وزارت فرهنگ درآمد و برای تدریس، راهی تبریز شد. وی در سال 1320 ش به هنگام ورود روس‌ها به آذربایجان، به تهران رفت و ریاست بخش کتب خطی کتابخانه ملی ایران را به عهده گرفت. استاد محدث ارموی همچنین دکترای الهیات در رشته علوم منقول را اخذ کرد و در دانشکده معقول و منقول تدریس می‌نمود. علاوه بر آن این مدرس بزرگ، از علما و مراجع، اجازات بسیاری کسب نمود که اجازه روایت از آقا بزرگ تهرانی و شیخ محمدعلی معزّی دزفولی از آن جمله است. علامه ارموی بعد از بازنشستگی در 1347، تا پایان عمر به تألیف کتاب مشغول بود. محدث ارموی دارای کتابخانه‌ای با کتاب‌های خطی نفیس فراوان بود و لذا در شناختن نسخه‌های قدیمی و خطی بسیار ماهر بود. او یکی از پرکارترین محققین علوم حدیثی و ادبی عصر اخیر بود و همتی عالی و پشتکار عجیبی داشت. وی در راه تحقیق، خستگی و مشقت را نمی‌شناخت به طوری که در بعضی موارد، حاشیه و تعلیق او بر یک کتاب، از اصل متن بیشتر بود. کتاب‌هایی که وی تصحیح و تحقیق و چاپ نموده است بالغ بر 45 جلد می‌باشد. کتب عشق و محبت، ایمان و رجعت در 4 جلد و تشریح الزلازل بأحادیث الافاضل و نیز کشف الکربة در شرح دعای ندبه که حاصل شصت سال کار اوست، از جمله آثار این استاد محقق می‌باشند. استاد سیدجلال‌الدین محدث ارموی سرانجام در پنجم آبان 1358 ش برابر با پنجم ذی‌حجه 1399 ق در 75 سالگی بر اثر سکته قلبی در تهران در گذشت و در جوار آرامگاه شیخ ابوالفتوح رازی واقع در حرم حضرت عبدالعظیم(ع) در شهر ری به خاک سپرده شد.

* رحلت آیت الله «سید روح الله خاتمی» نماینده امام و امام جمعه یزد (1367 ش) اشاره:

آیت‌الله سیدروح‌الله خاتمی در سال 1258 ش (1324 ق) در اردکان یزد به دنیا آمد. پس از آن که مقدمات علوم را در زادگاهش فراگرفت، راهی اصفهان شد و در آنجا از محضر استادانی همچون میرزا علی‌آقا شیرازی، سیدمحمد و سیدعلی

نجف آبادی و حاج آقا رحیم ارباب استفاده برد. آیت الله خاتمی همچنین سالیانی در حوزه علمیه قم در دروس آیت الله شیخ عبدالکریم حائری یزدی شرکت کرد و به مدارج والای علمی و اخلاقی دست یافت. وی از آن پس ساکن اردکان شد و به تدریس و ارشاد مردم همت گماشت. آیت الله خاتمی به عنوان روحانی شاخص منطقه، نقش مهمی در حرکت انقلابی مردم بر ضد رژیم پهلوی داشت و مورد توجه خاص حضرت امام خمینی واقع بود. این عالم دینی پس از شهادت آیت الله صدوقی، سومین شهید محراب، از طرف حضرت امام، به نمایندگی آن حضرت و امامت جمعه یزد منصوب شد و تا پایان عمر شریف خود، در این سنگر خدمت نمود. سرانجام آیت الله سیدروح الله خاتمی، در 5 آبان 1367 ش برابر با 15 ربیع الاول 1409 ق در 82 سالگی دار فانی را وداع گفت و پس از تشییعی با شکوه، در زادگاهش مدفون گردید.

* مایکل بلومنتال وزیر خزانه داری آمریکا به دعوت هوشنگ انصاری وارد تهران شد. (1356ش) اشاره:

وی با مقامات اقتصادی و سیاسی ایران مذاکرات مهمی انجام خواهد داد

* افتتاح تصفیه خانه آب تهران (1344 ش)

* در دادگستری تغییرات وسیعی صورت گرفت. تمام مقامات دیوان کیفر تغییر یافتند (1352ش)

* خانم باندرانایکه نخست وزیر سریلانکا در رأس یک هیئت عالی رتبه وارد تهران شد (1353ش)

* ذوالفقار علی بوتو وارد تهران شده و با شاه ملاقات کرد (1353ش)

* 21 ذی الحجه در گذر تاریخ

* تولد «ابن قفطی» نویسنده ی نامدار اسلام (568 ق)

اشاره:

ابن یوسف، معروف به ابن القفطی و قاضی اکرم از مشاهیر مورّخین می باشد و در فقه، حدیث، نحو، لغت، اصول، قرائت، منطق، نجوم و هندسه نیز ماهر بوده است. تاریخ آل سلجوق و الرّد علی التصاری از اوست. وی در 88 سالگی در سال 656 ق درگذشت.

* باز پس گرفتن هرات توسط «شاه طهماسب اول» (936 ق)

اشاره:

در سال 930 ق شاه اسماعیل صفوی درگذشت و فرزند او، شاه طهماسب در یازده سالگی بر تخت سلطنت نشست و کشور دچار آشفتگی شد. نیروهای ازبکان هرات را متصرف شده و بلخ را محاصره کردند و گمان داشتند که شاه صفوی، قادر به باز پس گیری آن نمی باشد. ولی شاه طهماسب در شانزده سالگی به همراه تعدادی از یاران شجاع خود، ازبکان را شکست سختی داد و به عقب راند و هرات را تصرف کرد.

* قتل «آقامحمدخان قاجار» مؤسس و اولین پادشاه سلسله ی قاجاریه

(1211 ق)

اشاره:

آقامحمدخان قاجار پسر بزرگ محمدحسن خان قاجار قوئلو در محرم 1155 ق در گرگان متولد شد. در 1160 ق که عادل شاه، برادرزاده ی نادر شاه افشار برای سرکوبی محمدحسن خان، عازم مازندران شده بود، دستور داد آقامحمدخان را در خردسالی مقطوع النسل کردند. بعد از روی کار آمدن کریم خان زند و در بدری فراوان خاندان قاجار، به دربار زندیه فرستاده شد و مورد توجه خان زند قرار گرفت. آقامحمدخان به مدت 16 سال با بستگان خویش در شیراز در نهایت رفاه حال به سر برد ولی به محض اطلاع از مرخصی کریم خان، به طرف مازندران حرکت کرد و با کمک برادرش، مدعیان را مغلوب نمود. سرانجام در 11 جمادی الثانی 1200 ق در تهران تاجگذاری نمود و از آن پس به تصرف نقاط مختلف کشور مشغول گردید. در این مدت، ده ها هزار نفر از مردم بی گناه به دستور او کشته شدند و جنایات فراوانی انجام داد. آقا محمدخان سرانجام هنگامی که در گرجستان محصور داشت به دست دو تن از خدمتکاران خود به قتل رسید. پس از کشته شدن آقامحمد خان قاجار، چون او از خود فرزندی نداشت، برادرزاده اش باباخان معروف به فتحعلی شاه در عید فطر سال 1212 ق به پادشاهی رسید.

* رحلت «آخوند ملامحمد کاظم خراسانی» استاد بزرگ حوزه ی علمیه ی نجف (1329 ق)

اشاره:

آخوند ملا محمدکاظم خراسانی در سال 1255 قمری در مشهد به دنیا آمد. و در 12 سالگی وارد حوزه‌ی علمیه‌ی مشهد گردید. چند ماهی در محضر ملاهادی سبزواری و در تهران در حلقه‌ی درس میرزا ابوالحسن جلوه، شرکت کرد و سرانجام در نجف اشرف به درس میرزای شیرازی و شیخ مرتضی انصاری راه یافت. آخوند سیزده سال، از درس میرزای شیرازی استفاده کرد و اندک اندک آوازه‌ی علمی آخوند در نجف پیچید. وی پس از فوت استاد، از مجتهدان برجسته و استادان موفق حوزه بود که شاگردان فراوانی را تربیت نمود. سید ابوالحسن اصفهانی، سید ابوالقاسم کاشانی، سید محمد تقی خوانساری، سید حسن مدرس، سید صدرالدین صدر، آقا ضیاء عراقی، شیخ عبدالکریم حائری، میرزای نایینی، سید محمدحسین بروجرودی، سید محمد شاهرودی و ده‌ها عالم فاضل از جمله شاگردان وی بودند. همچنین تألیفات متعددی از ایشان به جا مانده است. که از جمله‌ی آنها، کتاب مهم کفایة‌الاصول می‌باشد. از حیث مبارزات سیاسی نیز، آخوند خراسانی از مدافعان مشروطیت بود که تلاش زیادی در این زمینه از خود نشان داد. قرار بود که بسیاری از علمای نجف، کربلا و کاظمین، خود را برای سفر به ایران آماده کنند. همچنین آخوند خراسانی آماده‌ی عزیمت به ایران بود که در شب چهارشنبه 21 ذی‌الحجه‌ی سال 1329 ق به طرز مشکوکی به دل درد دچار شد و پس از اقامه‌ی نماز صبح، در 74 سالگی به سوی دوست شتافت. برخی بر این باورند که وی به وسیله‌ی جاسوسان روسی و یا انگلیسی مسموم شده است. پیکر پاک این استوانه‌ی فقاقت پس از تشییعی با شکوه در حرم مطهر علوی به خاک سپرده شد.

* 27 اکتبر در گذرتاریخ

* کشف سرزمین «کوبا» توسط «کریستف کلمب» دریانورد ایتالیایی (1492م)

* آغاز حکومت هیأت مدیره فرانسه در جریان انقلاب این کشور (1795م)

* مرگ «لویی بلان» نظریه پرداز برجسته فرانسوی (1882م)

* روز استقلال رسمی «نروژ» و پایان اتحاد با سوئد (1905م)

* آغاز جمهوری چهارم فرانسه پس از جنگ جهانی دوم (1946م)

* تولد «داین تامس» شاعر معروف انگلیسی (1953م)

* کودتای ژنرال «محمد ایوب خان» در پاکستان (1958م)

* روز ملی و استقلال «ترکمنستان» از اتحاد جماهیر شوروی سابق (1991م)